

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΦΦ 113	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο και άνω
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνική Βιβλιολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την πολιτισμική ιστορία του Ελληνικού Βιβλίου (15^{ος}-19^{ος} αι.). Οι φοιτητές θα κατανοήσουν την τριπλή υπόσταση του χειρόγραφου και του έντυπου βιβλίου μέσα στη διαχρονία του: πρόκειται για ένα αντικείμενο γνώσης και ταυτόχρονα ένα πολιτισμικό αγαθό, καθώς ο αντίκτυπός του, που καθορίζεται από τις χρήσεις του, μπορεί να διατρέχει αιώνες και να συνεχίζει να τροφοδοτεί την εξέλιξη της γνώσης. Επιπλέον, όμως, αποτελεί και ένα εμπορικό/υλικό προϊόν, το οποίο είναι αποτέλεσμα της συνδυαστικής εργασίας πολλών ανθρώπων: του συγγραφέα ή των συγγραφέων, του τυπογράφου και των ανθρώπων του, του μεσολαβητή και τέλος του αναγνώστη. Στο πεδίο του μαθήματος εμπίπτουν η ιστορία της ανάγνωσης, η ιστορία των βιβλιοθηκών και η ιστορία της ταξινόμησης/ιστοριογράφησης του ελληνικού βιβλίου (βιβλιογραφίες, εργογραφίες).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αυτού οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να κατανοήσουν την ιστορία του ελληνικού βιβλίου ως ένα ευρύτερο πολιτισμικό φαινόμενο
- Να κατανοήσουν τους μηχανισμούς παραγωγής, διακίνησης και κατανάλωσης του βιβλίου.
- Να διαθέτουν τη στοιχειώδη βιβλιογραφική ενημέρωση (ελληνική και διεθνής βιβλιογραφία)

Επομένως, το συγκεκριμένο μάθημα συμβάλλει στα παρακάτω:

Να έχουν οι φοιτητές αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση θεμάτων στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, η οποία υποστηρίζεται από επιστημονικά εγχειρίδια προχωρημένου επιπέδου και περιλαμβάνει και απόψεις που προκύπτουν από σύγχρονες εξελίξεις στην αιχμή του γνωστικού τους πεδίου. Να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γνώση και την κατανόηση που απέκτησαν με τρόπο που δείχνει επαγγελματική προσέγγιση της εργασίας ή του επαγγέλματός τους και να διαθέτουν ικανότητες που κατά κανόνα αποδεικνύονται με την ανάπτυξη και υποστήριξη επιχειρημάτων και την επίλυση προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους πεδίου. Να έχουν την ικανότητα να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν συναφή στοιχεία (κατά κανόνα εντός του γνωστικού τους πεδίου) για να διαμορφώνουν κρίσεις που περιλαμβάνουν προβληματισμό σε συναφή κοινωνικά, επιστημονικά ή ηθικά ζητήματα. Να έχουν αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων, που τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε περαιτέρω σπουδές με μεγάλο βαθμό αυτονομίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Το ελληνικό βιβλίο ως διασπορικό και ευρωπαϊκό φαινόμενο
- Χειρόγραφο και έντυπο βιβλίο (1500-1650): αντιγραφείς, εκδότες, μεσολαβητές
- Η σταδιακή κυριαρχία του έντυπου βιβλίου και οι ηγεμονικές/πολιτικές στρατηγικές (1650-1750): εκδότες, άνθρωποι του βιβλίου, μαικήνες/πάτρωνες, αυλή-εκκλησία
- Η εκκοσμίκευση του έντυπου βιβλίου και το έντυπο βιβλίο ως φορέας κοινωνικών αλλαγών (1750-1821)
- Το ελληνικό έντυπο βιβλίο στον εθνικό κορμό (1821-1880)
- Ιστορίες νεοελληνικών βιβλιοθηκών (1500-1880)
- Νεοελληνικές βιβλιογραφίες και εργοβιογραφίες (1720-1900)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις, επικοινωνία με φοιτητές • Προβολή ψηφιοποιημένων διαφανειών • Χρήση Power-point • Συνεχής χρήση του E-learn του πανεπιστημίου, όπου θα ανεβαίνει το διδακτικό υλικό και επιλεγμένη βιβλιογραφία • Ψηφιακοί πόροι (π.χ. ANEMH, Βιβλιολογικό εργαστήρι «Φίλιππος Ηλιού») 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>30</p>
	<p>Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για εξετάσεις</p>	<p>53</p>
	<p>Τελική Γραπτή Εξέταση</p>	<p>3</p>
	<p></p>	<p></p>

<p>δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>125</td> </tr> </table>			Σύνολο Μαθήματος	125
Σύνολο Μαθήματος	125				
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τρίωρη Γραπτή Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.</p> <p>Η εξέταση γίνεται με ρωτήσεις σύντομης απάντησης και με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίου.</p> <p>Η εξέταση περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> -εξακρίβωση της εμπέδωσης γνώσεων -κριτική ανασύνθεση πληροφοριών 				

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>-Barbier Frederic, <i>Ιστορία του Βιβλίου</i>, μτφρ. Παπαηλιάδη Μαρία, Αθήνα 2002.</p> <p>-Cavallo G., Chartier R. (επιμ.), <i>Ιστορία της Ανάγνωσης στον Δυτικό Κόσμο</i>, Αθήνα 2008.</p> <p>-Fevre L., Martin, H. (1976). <i>The coming of the book. The impact of printing 1450-1800</i>, Verso</p> <p>-Layton E. (1994). <i>The Sixteenth Century Greek Book in Italy: Printers and Publishers for the Greek World</i>.</p> <p>-Legrand É., <i>Bibliographie Hellénique [...] aux XVE-XVIE</i>, v. 2- 2, Paris 1885; <i>Bibliographie Hellénique [...] au dix-septième siècle</i>, v. 1-2, Paris 1894, v. 3, Paris 1895, v. 5, Paris 1903; <i>Bibliographie Hellénique, dix-huitième siècle</i>, v. 1-2, eds. Louis Petit, Hubert Pernot..</p> <p>-Manguel Alberto, <i>Η Ιστορία της Ανάγνωσης</i>, Αθήνα 1997.</p> <p>-McKenzie, D. F. (2004). <i>Bibliography and Sociology of Texts</i>, Cambridge University Press.</p> <p>- E.I.E. (1982), <i>Το Βιβλίο στις Προβιομηχανικές Κοινωνίες</i>. Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συμποσίου του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών, Αθήνα</p> <p>-Ηλιού, Φ. (1997-2016), <i>Ελληνική Βιβλιογραφία του 19^{ου} αι.</i>, 3 τόμοι, Αθήνα.</p> <p>-Ηλιού, Φ. (2005), <i>Ιστορίες του Ελληνικού Βιβλίου</i>, επιμ. Άννα Ματθαίου, Στρατής Μπουρνάζος, Πόπη Πολέμη, Ηράκλειο</p>
--

-Κατσιγιάννης, Α. (2021), «Ο πρίγκιπας των βιβλίων. Το "Περί γραμμάτων σπουδής και βιβλίων αναγνώσεως" του Νικολάου Μαυροκορδάτου» στο: *Ο Πρώιμος Διαφωτισμός στην Εποχή των Πρώτων Μαυροκορδάτων*, επιμ. Ν. Μαυρέλος, Π. Συμεωνίδου, Δημ. Τζελέπης, Μ. Χουλιάρα, Gutenberg, Αθήνα, σ. 204-228.

Καψάλης Δ., κ.ά (επιμ.), *Η Ανάγνωση*, Αθήνα 2016.

-Λαδάς, Γ. – Χατζηδήμος, Δ. (1969-1973). *Ελληνική Βιβλιογραφία τ. 1-2*.

-Παπακώστας, Γ. (2011). *Ο Émile Legrand και η ελληνική βιβλιογραφία. Αρχειακή μελέτη*.

Δικτυογραφία:

Βιβλιολογικό

Εργαστήρι

«Φίλιππος

Ηλιού»:

http://oldwww.benaki.gr/bibliology/search_simple.asp